

Datorită panicei de la finele lunei Iulie 1917, refugierea în Rusia devenise o obsesiune.

Din ordin, ca măsură de prudență și pentru posibilitatea continuării ficiunii de Stat peste hotare în cas de invasie totală, parlamentarii, Curtea de Casație, înalți funcționari de Stat, directori de bănci, funcționari mai mărunti, trenuri sanitare plecau în Rusia. La Cherson se rechiziționase cea mai frumoasă clădire, Dom Socolov, pentru familia regală, și otelul Europa, pentru ministere.

Aliații noștri apuseni, pentru că, acum că ni lăsă să făcă totă datoria, devenisem o povară, încep să plece din Moldova, Teama invasiei sporește.

La 6 August, d-na Iorga, cu bătrâna mamă a profesorului, cu cei șapte copii, fratele și sora d-nei Iorga, profesorul Nistor din Cernăuți și mulți Ardeleni și Bucovineni, pleacă la Odesa¹.

După ce, la 27 Iulie, primisem înșarcinarea să stenografiez procesul de trădare intentat colonelului Verzea, directorul general al Poștelor, rămas la București, contrar instrucțiilor primite, împreună cu câțiva funcționari superiori supt ordinele lui, la 16 August am primit ordinul de a pleca și eu într'un tren parlamentar, cu arhiva Camerei la Cherson.

H. Stahl.

PE PAJIŞTEA LUMII

de Rabindranath Tagore.

*Pe păriștea întinsă a lumii, pe-aelași covor alături trăiesc
Și firul de iarba și raza de soare, și stelele nopții scăpesc.*

*Tot astfel cânturile mele în sufletele lumii se adună
Cu vuietul morilor și freamătul codrilor viațuind împreună.*

*Tu, bogat și însuflarești cugetător, în toată a ta avere, ce oare
fse găsește*

*Din soarele cel plin de aur,
Ce nu-i lucrat de niciun faur,
Sau chiar din blânda rază de brillant a lunii ce lucește?*

trad. de N. Petrescu-Cojani.

¹ După recomandația expresă a lui I. I. Brătianu, care-mi declară că are pe conștiință rămânerea mamei sale la București. Mie-mi cerea să iau primul tren către Rusia, în zilele bătăliei de la Mărășești. Am refuzat orice plecare cu aceia cari reprezentau un regim la care întru nîmic nu participasem, dar am scris regelui Ferdinand, încrezînd scrisoarea bunului Denize, secretarul reginei, că numai dacă el, regele, plecând, ar avea nevoie de un secretar devotat, pe el, numai pe el, l-aș putea intovărăși. — N. Iorga.